

HISTORIALLINEN VUOSI

VUOSI 2007 OLI YHTIÖLLE HISTORIALLINEN MONELLA TAVALLA. HELMIKUUN TOIMINIMEN REKISTERÖINNIN JÄLKEEN KPO ON VIRALLISESTIKIN OLLUT KAINUUN OMA YHTIÖ, JOKA PALVELEE PAIKALLISESTI HYVILLÄ JA MAAILMAN LUOKAN TUOTTEILLA JA PALVELUILLA. TOINEN, ERITTÄIN MERKITTÄVÄ VIRSTANPYLVÄS OLI FINNET OY:N OMISTUKSEN MYYNTI. TÄTÄ VOIDAAN PITÄÄ UUTENA ALKUNA KPO:LLE JA KPO:N TOIMINNAN KEHITTÄMISELLE JATKOSSA. KOLMAS JA EHKÄ SUURIN MUUTOS OLI PAIKALLISTOIMINNAN LAAJENTAMINEN KAINUUN RAJOJEN YLI KUUSAMON JA LIEKSAN SUUNTAAN JA VALTAKUNNALLISEN LIIKETOIMINNAN KÄYNNISTÄMINEN.

Toimialalla vedettiin viime vuonna henkeä. Laajakaistan ja mobiilin hintakilpailu rauhoittui ja eräät palveluhinnat jopa nousivat operaattoreiden tarjotessa omia palvelukokonaisuuksiaan. Loppuvuodesta mobiililaajakaistan käyttäjämäärät kasvoivat, kun 3G:n palvelupeitto laajeni kaupungeista pienempiin taajamiin ja haja-asutusalueelle. Digitaalinen tarjoama laajakaistapalvelu ei ulottunut vielä Kainuuseen.

Toimintavuoden alussa voimaan tulleen viestintämarkkinalain mukaan markkinamäärityksiä yksinkertaistetaan ja lopullinen direktiivirevisio voi muuttaa toimialan käytäntöjä. Huomattavan markkinavoiman määrittelytulkinta ei muuttunut. KPO:n toimintaa aitona palveluosuuskuntana helpottaa kuitenkin Kilpailuviraston lieventyneet näkemykset omistajaetujen tarjoamisesta alennuksina. Toivottavaa on, että lennitys-suunta jatkuisi palveluiden ja tarjoajien määrän kasvaessa.

KPO:n suurimman liiketoiminnan, laajakaistaliiketoiminnan, asiakkuudet kasvoivat vakaasti noin 20 % kasvuvauhdilla. KPO:lla on nyt verkoissaan kaiken kaikkiaan yli 42 000 liittymää, kasvua oli viime vuoden aikana 8 %. KTV-liittymäasiakkuuksia on eniten, 15 000 kappaletta. Palvelu kattaa Kajaanin kaupungin ja Vuokatin alueet. Kaapeli-TV verkon rakentaminen alkoi vuonna 1983 ja nyt se on moderni, osin valokaapeleihin perustuva TV- ja laajakaistapalveluverkko. Lankapuhelimien määrä on edelleen laskussa, niitä on kuitenkin käytössä edelleen noin 11 000 liittymää. Lankapuhelinasiakkaamme ovat huolestuneena kyselleet Soneran toimenpiteiden uutisoinnin jälkeen oman lankapuhelimensa kohtalosta. KPO tarjoaa edelleen lankapuhelinpalvelua ja se on KPO:lle tärkeä liiketoiminnan osa. Lankapuhelinasiakkaat ovat myös pääsääntöisesti osuuskunnan jäseniä ja omistajia. Langattoman laajakaistan eli tuttavallisesti Wimaxin asiakkaina on yhteensä lähes 4000 kotitaloutta ja yritystä, niistä noin 300 Lieksassa. Palvelu on tuonut kaikille kainuulaisille nopeat yhteydet ja internetin palvelut. Verkkoa laajennetaan edelleen tavoitteena saada myös hankalien maasto-olosuhteiden taloudet verkon piiriin. Langaton laajakaista voidaan nähdä yhtenä vaiheena 4G:n kehityksessä. Maailman mittakaavassa suuret maat ku-

ten Kiina eivät ole ottamassa Suomessa korostunutta 3G-palvelua käyttöön, vaan hypänneet suoraan seuraavaan sukupolven verkkopalveluun, jossa langaton laajakaista ja mobiilin ip-teknologia ovat perustana.

Toimintavuoden 2007 aikana rakennettiin ensimmäinen Kuitu kotiin -verkko Paltaniemelle. Kuiturakentaminen tulee yleistymään, koska kehittyvät interaktiiviset kuvan ja informaation siirtopalvelut vaativat entistä nopeampia yhteyksiä. Nykyiset kuitenkin palvelua varten rakennetut erilliset verkot tulevat yhdistymään nopeaksi kuituverkoksi. Palveluliiketoiminnassa käynnistyi yhteistyössä Iisalmen Puhelin Oy:n kanssa turvaliiketoiminta, joka on ensimmäinen KPO:n valtakunnallinen liiketoiminta. ISOVELI -tuotekonseptin palvelut laajentuvat, nyt yrityksille ja kodeille tarjotaan mm. kameravalvontapalveluja.

Juhlavuosi 110 vuotta käynnistyi vilkkaan tekemisen merkeissä. Tintti liihotteli uusissa asusteissaan hyvien asioiden takuulinnuksi. Liiketoiminta on kehittynyt suunnitelmien mukaan. Internetin ja IT-palvelujen toimialalla otettiin ponteva harppaus kajaanilaisen valtakunnallista toimintaa harjoittavan Ebsolut Oy:n tullessa helmikuussa osake-enemmistön ostolla KPO:n tytäryhtiöksi. KPO:lla ei liene koskaan ollut yhtä hyviä sekä osaamiseen liittyviä että aineellisia resursseja toimintansa kehittämiseen. Yhteistyötä tukee Finnetin sisällä tapahtuva strateginen ryhmätason kehittämistyö sekä ketjutoiminnasta saatavat hyödyt.

Juhlavuoden merkeissä kiitän asiakkaitamme, osuuskunnan jäseniä ja kumppaneita onnistuneesta viime vuodesta. Suurkiitoksen ansaitsee KPO:n henkilöstö ja hallinto. He ovat mahdollistaneet toimillaan sen, että KPO on hyvissä asemissa palveluosuuskuntana liiketoiminnan kehittämisessä ja kasvattamisessa asiakkaiden ja jäsenien parhaaksi.

VUOSI 2007 LYHYESTI

KAINUUN PUHELINOSUUSKUNTA 2007

- perustettu 1898
- päätoiminta-alueena Kainuu
- verkko- ja palveluoperaattori Kainuussa
- tietoliikenteen ja -tekniikan kokonaispalvelut
- kaapeli-tv
- paikallis-, kauko- ja ulkomaanpuhelut
- 045 ja 044 matkapuhelut

Henkilökunta.....	71
Liikevaihto.....	17 M
Liiketulos.....	0,2 M
Tase.....	41,0 M
Investoinnit.....	3,8 M
Omavaraisuusaste.....	78,4 %

Omistusyhteisyritykset

- BMS Webweaver Oy
- Sentraali Oy
- Kainuun Taksivälitys Oy

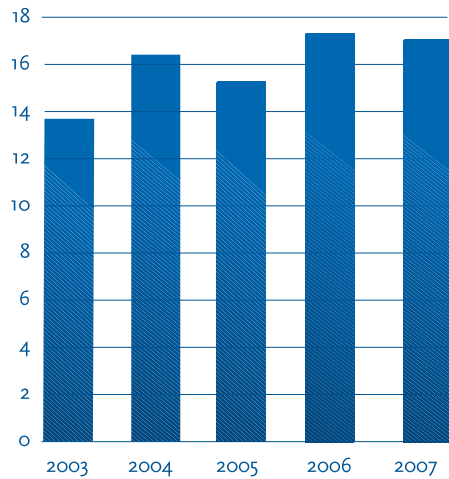
Muut

- Oy Finnet Ventures Ab
- Oy Omnitele Ab
- Puhelinlaitosten Takaus Oy
- Telepohja Oy
- Suomen Keltaiset Sivut Oy
- Kajability Oy
- Lännen Puhelin Oy
- Kainuun Pääomarahasto
- Rihotec Oy
- Savonlinnan Puhelinosuuskunta SPY

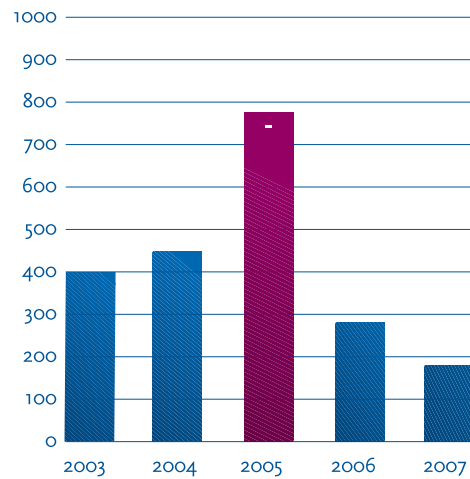

KPO on nykyaikaisesti toimiva osuuskunta, joka kuuntelee myös omistajia. Omistaja-asiakaspäivä huhtikuussa toimi yhtenä tällaisena tilaisuutena. Toimitusjohtaja Marja Karjalainen kuvassa oikealla.

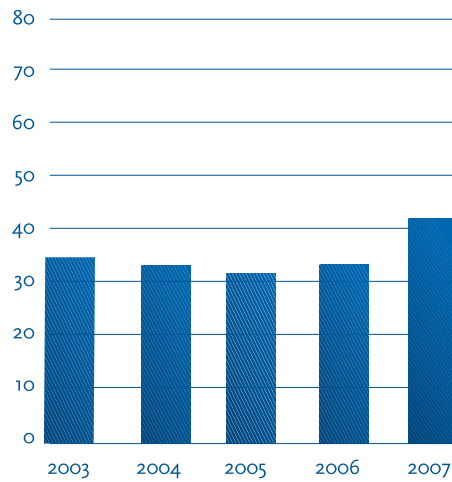
LIIKEVAIHTO (MILJ. EUROA)

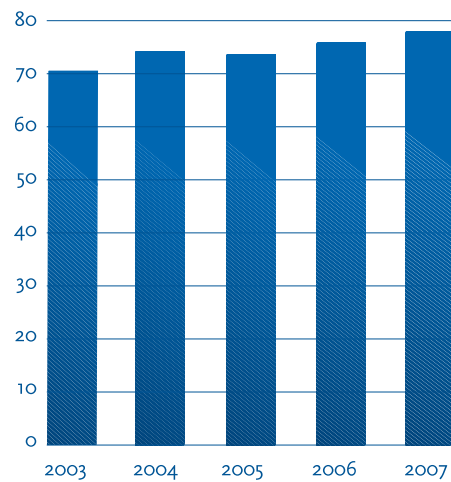
LIIKETULOS (1000 EUROA)

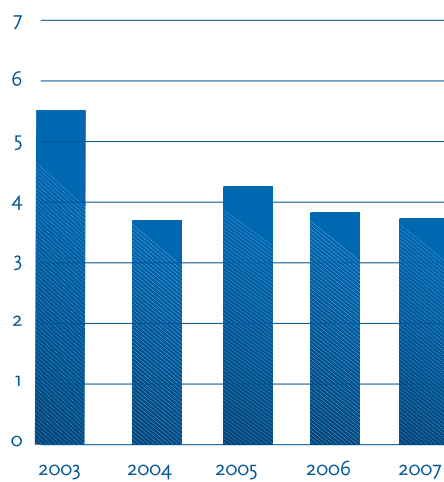
TASE (MILJ. EUROA)

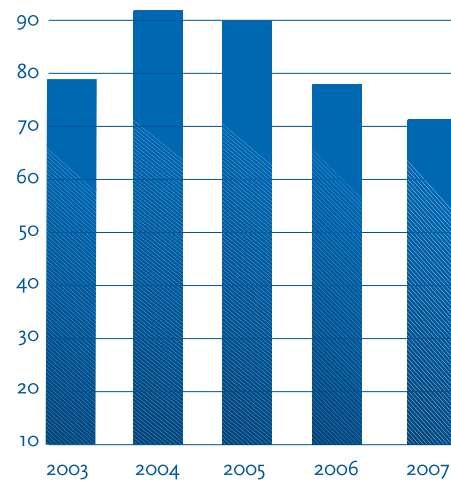
OMAVARAISUUSASTE (%)

INVESTOINNIT (MILJ. EUROA)

HENKILÖSTÖ

KAINUULAINEN YRITYS

KAINUUN PUHELINOSUUSKUNTA (KPO):LLE VUOSI 2007 OLI ENSIMMÄINEN VUOSI NIMEÄÄN MYÖTEN KAINUULAISENA YRITYKSENÄ. VUODEN 2007 AIKANA ALKOI VIRALLISEN YHTIÖN PERUSTAMISPÄIVÄN 25.4. JÄLKEEN 110. TOIMINTAVUOSI. TOIMINTAVUODEN AIKANA YHTIÖ KÄYNNISTI UUSIA LIIKETOIMINTOJA KAINUUSSA, SEN ULKOPUOLELLA JA VALTAKUNNALLISESTI.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Toimintavuoden aikana teleliiketoiminta oli rauhoittuneessa tilassa. Laajakaistaliittymien määrä Suomessa kasvoi maltillisesti ja vuoden loppuessa liittymiä oli noin 1,6 miljoonaa liittymää vastaten noin 62 %:n penetraatiota. Mobiililaajakaista sekä vaihtoehtoina Digitan tarjoama 450 MHz:n taajuudelle kehitetty langaton palvelu sekä erilliset langattomat Wimax-palvelualueet toivat vaihtoehdon perinteiselle kiinteän verkon laajakaistalle. Markkinaehtoisien laajakaistarakentamisen kautta Suomessa on päästy vähintään yhtä hyvään tulokseen kuin maissa, joissa palvelua on tuettu julkisella rahalla.

Toimialan isoissa yrityksissä tehostamistoiminnat jatkuivat. Samalla kuitenkin eräät näiden yritysten omistajatahot toivat esille haluaan riskinottoon ulkomailla korostaen siten erityisesti mobiilitoimialan globaalisuutta. Ehkä vaikutuksiltaan merkittävimpiä muutoksia tapahtui operaattoreille rakentamis- ja kunnossapitopalveluja tarjoavissa yrityksissä. Niissä haetaan kilpailuetua volyymistä ja siten toimialalle jäänee keskittymisen jälkeen vain harvoja isoja yrityksiä.

Yleinen palvelujen hintataso jopa nousi. Vastineeksi kaikki toimijat tarjoavat asiakkailleen paketoituja kokonaisratkaisuja, jolloin keskittämisen alennuksen avulla kuluttajien ja yritysten maksamat hinnat pysyivät ennallaan tai laskivat. Suomi on toimialan hintavertailuissa edullisimpien maiden joukossa Euroopassa. Kokonaispalvelut yrityksille kattavat myös laajan IT-palveluvalikoiman. Toimintavuoden aikana useat operaattorit hankkivat omistukseensa IT-palveluyrityksiä palveluratkaisujensa kehittämiseksi.

Mobiililaajakaistan lisääntynyt markkinointi ja käyttömahdollisuudet lisäsivät toimijoiden investointeja verkkopalveluihin. Vuoden 2007 aikana alkoi myös käytännössä siirtyminen kuituverkkojen rakentamiseen ja siten tulevaisuuden verkkopalvelualusta käyttäjälle asti tulee perustamaan valokuituun. Kupariverkkojen merkitys tulee näin vähitellen menettämään nykyistä merkitystään. Syrjäseuduilla kuitua on kustannuksien takia lähes mahdotonta rakentaa käyttäjälle asti, käytännön ratkaisuna voisi olla kuitutekniikan ja langattoman laajakaistan yhdistäminen kilpailukykyisten palvelujen tarjoa-

miseksi. Sekä Teliasonera että Elisa ovat julkaisseet merkittäviä kuituverkon rakentamishankkeita.

Vuoden alkupuolella voimaan tuli uusi viestintämarkkinalaki. Toimialaan liittyvä direktiivirevisio voi muuttaa käytäntöjä vuonna 2008. Näitä ovat muun muassa taajuuksiin liittyvä kaupallistaminen ja jälki-markkinat sekä HVM (Huomattava MarkkinaVoima) -määrittelyt. Jatkossa HVM-markkinoita on Suomessa 7 entisten 18 sijasta. Keskustelussa on edelleen Euroregulaattorin viraston perustaminen Brysseliin sekä kuituverkon mahdolliset sääntelyasiat esim. vuokrausvelvoite.

Finnet-ryhmästä erosi jo vuoden 2006 lopussa 6 puhelin-yhtiötä. Nämä muodostivat 2007 alkupuolella Finnet Oy -konsernista DNA Oy:n ja siirsivät alue-liiketoimintansa konserniyhtiölle. Finnetin 26 alueellista yhtiötä jatkoivat toimintaansa. Tässä yhteydessä 16 Finnetin yhtiötä meni Finnet Oy omistukseensa 31:lle, josta tuli siten merkittävä DNA Oy:n omistaja.

Finnetin yhtiöt, joita tällä hetkellä on 27, panostavat edelleen alueidensa toimintaan ja tiivistävät ketjutoimintaansa valtakunnallisissa ja volyymietua tuovissa toiminnoissa. Verkostotoiminnalla haetaan ja tuetaan sitä, että kukin yhtiö voi palvella alueensa asiakkaita lähellä, laadukkaasti ja kilpailukykyisesti.

Keskitettyt toiminnot liittyen ketjutoimintaan hoidetaan Finnet-liiton kautta. Finnet-yhtiöiden omistajat ovat edelleen pääsääntöisesti oman alueen yrityksiä ja yksityisiä asiakkaita. Yksityiset sijoittajatahot pyrkivät edelleen hankkimaan omistuksia monista puhelin-yhtiöistä. Osittain tästä syystä on seurannut, että useat Finnet-yhtiöt ovat keskenään ristiinomistuksessa.

KPO:n osalta alkuvuotta 2007 leimasi toisaalta intensiivinen laajakaistaliiketoiminnan kasvattaminen ja kehittäminen sekä Finnet Oy:n rakenne- ja omistajamuutoksen eteneminen. Kainuun Puhelinosuuskunta (KPO) päätti myydä omistamansa Finnet Oy:n osakkeet kesäkuun alussa yhdessä muiden puhelin-yhtiöiden kanssa.

KPO:n merkittävin liiketoiminta, laajakaista, eteni sille asetettujen tavoitteiden mukaan. Koko Kainuun kattava langaton Wimax-pohjainen laajakaista saavutti merkittävästi asiakkaita, sen liittymämäärä läheni

Toimitus ja projektit (ToPro) toimintena vastaa asiakastoimituksista ja projektien toteutumisesta.

3000 vuoden lopussa. Lieksan kaupungin alueelle valmistui kesäkuun alkuun mennessä 10 solun langaton laajakaistaverkko ja sen liittymämäärä oli vuoden lopulla noin 300. Liiketoimintaa kasvatettiin IT-palvelujen suuntaan, yrityksille tarjottavien IT-ylläpito- ja käyttöpalveluiden määrä kasvoi merkittävästi. Kainuun tulevaisuuden kannalta merkittävä Talvivaaran kaivos oli merkittävä myös KPO:n liiketoiminnalle. Alueelle rakennettiin tietoliikenneinfraa mm. radiomasto ja sen vaatimat laitetilat ja kalustot. Alueen kuituverkon suunnittelu käynnistyi yhteistyössä kaivosyhtiön kanssa.

Kainuulaisuus konkretisoitiin perustamalla kumppanien kanssa Kainuu.com -palvelukeskukset sekä Kuhmoon että Sotkamoon. KPO:n taksinvälityspalvelu yhteistyössä Sentraali Oy:n kanssa laajeni koko Kainuuseen ja myös Kuusamon ja Rukan alueelle yhdessä alueiden taksiryittäjien kanssa. Vuoden 2007 aikana käynnistyivät myös selvitykset muun liiketoiminnan laajentamisesta Kuusamon alueelle. Samassa yhteydessä KPO:n liiketoimintojen kehittämissuunnitelmia laajennettiin ja täsmennettiin.

Toimialakonvergenssissa KPO:lle vahvistui edelleen tietoliikenteen ja IT-palvelujen yhdistäminen. Merkittävä päätös turvaliiketoiminnan laajentamiseksi ja yhteistyön kehittämiseksi oli yhdessä Iisalmen Puhelin Oy:n kanssa tulla Rihotec Oy:n vähemmistöomistajiksi. Rihotec Oy on etävalvontaan ja -hallintaan erikois-

tuneita laitteita kehittävä ja osin tuottava yritys. Sillä on jo merkittäviä asiakkuuksia Suomessa ja näkyviä laajentaa pohjoismaihin. Ensimmäinen turvakonseptiin kuuluva tuote on ollut kameravalvontapalvelu. KPO:n ja Iisalmen Puhelin Oy:n yhdessä kehittämä palvelukonsepti markkinoidaan valtakunnallisesti ISOVELI-tuotemerkillä. Näin ollen KPO:n visiossa ilmi tuotu valtakunnallisuuden tavoite on nyt konkretisoitumassa ISOVELI-tuoteperheellä yhdessä kumppanin kanssa.

Investoinnit jatkuivat palvelualustoihin ja verkkoihin. Investointitaso on korkea verrattuna muihin vastaavan kokoiisiin yhtiöihin. Toimialueen ja toiminnan laajennus koko Kainuuseen vaatii edelleen panostuksia. Verkkoinvestoinnit ovat tosin vähentyneet edellisistä vuosista, mutta palvelualustat ja erityisesti IT-käyttöpalveluiden kasvattaminen vaatii investointeja etupainotteisesti. Vuoden 2007 aikana tehtiin ensimmäinen kyläkohtainen Kuitu Kotiin -hanke. Paltaniemen alueelle rakentui lähes 200 kotitaloudelle kuituverkko, jonka kautta pystytään tarjoamaan asiakkaille kaikki palvelut TV- kuvasta puheeseen ja internetiin.

TOIMINNAN VOLYYMI JA TULOKSET

KPO:n vuoden 2007 liikevaihto oli 17,0 (17,2) milj. euroa. Vähennystä edelliseen tilikauteen oli noin 1,2 prosenttia. Liikevaihdon vähennys johtui vuoden 2006 lopulla tehdyn GSM-liiketoimintakaupan vaikutuksista. Nykyisten identtisten liiketoimintojen kasvu edel-

Markkinointi ja tuotteistus (MaTu)

lisvuodesta oli kuitenkin noin 7 prosenttia. Tilikauden kulut 16,9 (17,0) milj. euroa vähenivät noin 2 prosenttia.

Osuuskunnan liiketulos oli noin 0,2 (0,3) milj. euroa ylijäämäinen. Satunnaisiin eriin sisältyvät Finnet Oy:n osakkeista saatu 5,6 milj. euron myyntivoitto sekä Finnet-konsernille myydyistä GSM-verkon tukiasemalaitteista saatu noin 1,2 milj. euron myyntivoitto. Tilikauden ylijäämä oli noin 6,3 (1,3) milj. euroa. Osuuskunnan omavaraisuusaste on 78,4 % (76,2 %)

RAHOITUS

Rahoitustilanne oli hyvä koko tilikauden ajan. Liiketoiminnan tarpeen ylittävät rahoitusvarat on sijoitettu korko- ja osakerahastoihin 10,1 (0,0) milj. euron sekä kapitalisaatiosopimukseen 3,7 (3,6) milj. euron arvoista. Muut likvidit varat on sijoitettu pankkitalletuksiin.

INVESTOINNIT

Kainuun Puhelinosuuskunnan investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin olivat noin 3,8 (3,8) milj. euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit kohdistuivat pääosin Kainuun alueja runkoverkon rakentamiseen sekä asiakkaille vuokrattaviin tieto- ja viestintäjärjestelmiin. Lisäksi laajennettiin tietoliikenteen ja tietotekniikan palvelualustoja.

HENKILÖSTÖ

Osuuskunnan palveluksessa oli tilikaudella keskimäärin 65 (70) vakinaista työntekijää. Tilapäistä kausi- ja

projektihenkilöstöä on ollut noin 6 (7) henkilötyövuoden verran. Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on 43,5 (42,6) vuotta ja työsuhteen keskimääräinen pituus 16,4 (15,4) vuotta. Ikäryhmät 30-39, 40-49 ja 50-59 -vuotiaat edustavat kukin 30 % osuutta koko henkilökunnasta. Työsuhteen pituuden osalta suurin ryhmä on 5 – 10 palveluvuotta tehneet henkilöt, jotka edustavat 37 % koko henkilökunnasta.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

KPO:n linjauksena on perinteisen verkkotoiminnan lisäksi toimia palvelujen tarjoajana asiakasrajapinnassa. Kasvun hakeminen verkkotoiminnasta edellyttäisi merkittäviä investointeja, jolloin laajentumisen riskinä suuret kustannukset ovat volyymin saaminen sekä käyttäjissä että investointihyödykkeiden ostossa. Samantyyppinen riski sisältyy myös asiakaspalvelutoiminnan laajentamiseen Kainuun sisällä sekä lähialueilla. Näitä molempia riskejä voidaan vähentää yhteistyöllä ja kumppanuudella. Finnetin hankintakanava mahdollistaa edulliset ostot ja yhteistyö Kainuu.com-palvelukeskuksissa jakaa riskiä useammille tahoille.

Turvaliiketoiminnan laajentaminen valtakunnalliseksi on myös riski. Toiminta on kuitenkin sellaista, ettei se vaadi mittavia etukäteisinvestointeja. Yhteistyö eri tahojen kanssa mm. jälleenmyynnissä pienentää riskejä.

Oman mobiilituotteen puuttuminen on edelleen riski, jos halutaan kattavia palvelupaketteja asiakkaille. Suo-

messä mobiilipalvelu on oltava tarjolla. Tähän varaudutaan jatkossa yhteiskehittämisellä Finnet-yhtiöiden kanssa.

Kilpailutilanne alueellisessa asiakasmarkkinassa voi kiristyä uuden toimijan DNA:n johdosta ja voi olla tulossa hintakilpailuakin. Isot toimijat tarjoavat kattavia palvelupaketteja asiakkaille, jolloin se voi vaikeuttaa KPO:n menekkiä enemmän erillistuotteisiin perustuvana myyntikonseptinä. Vaikeutuvasta kilpailutilanteesta johtuva mahdollinen hintojen lasku voi aiheuttaa kannattavuusriskiä.

Liiketoiminnan laajentuessa koko IT&C-toimialalle henkilöstön osaamisen ja henkilökunnan sitoutumisen merkitys korostuu jatkossa.

KEHITYSTOIMINTA

KPO on mukana maakunnallisissa kärkihankkeissa. Pitkäaikaisista hankkeista tärkeimpiin kuuluvat Oulun yliopiston hankkeet mittaustekniikan, tietojenkäsittelytieteiden ja biotekniikan tutkimuksesta ja koulutuksesta. Projektilaboratorio -hankkeessa pyritään tuotteistamaan ja kaupallistamaan ohjelmistotekniikkaa liiketoiminnaksi. KPO on mukana myös Kainuun Nuotta ry:n hoitamassa Laajakaisa-hankkeessa. Siihen liittyy osana myös KPO:n mukana olo kainuu.fi -portaalin kehittämisessä. Hyvinvoinnin Kate -hanke jatkuu yhdessä Ka-jaanin AMK:n ja eräiden muiden yritysten kanssa.

KPO osallistuu muiden alueen yritysten kanssa Oulun yliopiston optisen tiedonsiirron professuurin lahjoitukseen. Professori on 5-vuotinen ja se alkoi vuonna 2004.

KPO päätti osallistua pohjoissuomalaiseen Ihmisten ja yritysten Hyvinvointi -rahaston perustamiseen 300.000 euron sijoituksella, mikäli hanke toteutuu. Rahaston tarkoituksena on auttaa ja tukea aloittavia seed-vaiheen hyvinvointialan yrityksiä. Rahastoa hoitaa ja hallinnoi oululainen Fortel Oy ja toiminnallisesti keskeinen toimija on noin 20 toimijan muodostama Oulu Wellness Instituutti -säätiö. Kainuusta yhteistyösopimuksen piiriin kuuluu sotkamolainen Snowpolis Oy.

KPO:n tärkein kehittämisprojekti on oman mobiilituotteen toteuttamishanke yhdessä Savonlinnan Puhelin Oy:n ja eräiden muiden Finnet-yhtiöiden kanssa. Vuoden 2007 aikana on tehty tuotekehitystä kainuulaisten yritysten kanssa useissa yhteisprojekteissa. Lisäksi tehtiin asiakastutkimuksia KPO:n tuotteiden ja toiminnan laajentamiseksi ja kehittämiseksi.

Marraskuussa 2007 käynnistyi Viritys-työhyvinvointihanke yhdessä kainuulaisten työterveyshuoltojen ja yritysten kanssa. Aluksi tehtiin kaikille KPO:ssa työskenteleville henkilöille pienryhmissä keskustellen Työterveyslaitoksen Riski-

Arvi -työkalulla henkilön voimavarojen kartoitus. Työhyvinvoinnin edistäminen ja seuraaminen on tehty jatkuvaksi toiminnaksi työterveyshuolto Martternan ja KPO:n työsuojeluorganisaation välillä.

YMPÄRISTÖASIAT

Kainuun Puhelinosuuskunnan ympäristöpolitiikan lähtökohtana on liiketoiminnan ympäristövaikutusten ja riskien tiedostaminen sekä ympäristölainsäädännön tunteminen ja noudattaminen. KPO kehittää liiketoimintaprosessejaan ympäristöä vähemmän kuluttavaan suuntaan. Painopistealueina ovat hankinnat, energian käyttö ja jätteiden hallinta.

KPO:n kiinteistöjen ympäristökuormitusta on pyritty vähentämään lämmön talteenottojärjestelmillä, keskitetyillä vapaakiertoisilla vesijäähdytysjärjestelmillä sekä jätehuollon hallinnalla.

Verkkojen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä muissa teknisissä ratkaisussa huomioidaan monikäyttöisyys ja yhteiskäyttö. Myös muissa hankinnoissa otetaan huomioon materiaalien kestävyys ja pitkäikäisyys.

Tietoliikenneyhteydet edistävät omalta osaltaan ympäristön suojelua vähentämällä ihmisten ja tavaroitten tarpeetonta siirtelyä paikasta toiseen. KPO on jatkuvassa vuorovaikutuksessa sidosryhmiinsä ja ympäristöön liittyvistä hankkeista sekä niiden vaikutuksista tiedotetaan avoimesti.

OSUUSKUNNAN HALLINTO

Osuuskunnan varsinainen kokous pidettiin 22. toukokuuta 2007. Kokouksessa käsiteltiin varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle kuuluvat asiat, mukaan lukien hallituksen jäsenten valinnat vuonna 2008 alkavalle toimikaudelle. Päätoimittaja Martti Huusko valittiin uudelleen ja Jouko Säilyn tilalle valittiin toimitusjohtaja Antti Soinen. Eroa pyytäneen Hannu Leskisen tilalle hänen jäljellä olevalle toimikaudelle 22.5.2007 – 31.12.2009 valittiin toimitusjohtaja Paula Ala-Nojonen. Kaikki valinnat tehtiin yksimielisesti.

Hallituksen kokoonpano on vuonna 2007 ollut: varatuomari Jorma Ipatti, puheenjohtaja poliisimestari Jouko Säily, varapuheenjohtaja toimitusjohtaja Paula Ala-Nojonen, jäsen 22.5.2007 alkaen päätoimittaja Martti Huusko, jäsen toimitusjohtaja Timo Leppänen, jäsen maakuntajohtaja Hannu Leskinen, jäsen 21.5.2007 saakka tehtaanojohtaja Kari Pasanen, jäsen kaupunginjohtaja Erkki Vähämaa, jäsen

Toimitusjohtajana on toiminut Marja Karjalainen.

Ylimääräisessä osuuskunnan kokouksessa 19.12.2006 hyväksytyt vuoden 2002 osuuskuntalakimuutoksen mukaisiksi uudistetut säännöt on rekisteröity 2.2.2007.

Sisäiset palvelut (SiPa) huolehtii taloushallinnon palvelut.

TILINTARKASTAJA

Osuuskunnan tilintarkastajana on toiminut KHT-tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, vastuullisena tilintarkastajana KHT Eero Huusko.

OSUUSKUNNAN JÄSENET

Kainuun Puhelinosuuskunnassa oli vuoden 2007 lopussa 15666 (15678) osuutta. Osuuskunnassa laski tilikauden aikana 12 (24) kappaleella. Jäseniä osuuskunnassa on noin 12.300 (12.400). Osuuskunnasta on lankapuhelinkäytössä noin 52 % (59 %). Hallituksen johdolla selvitetään sääntöuudistusta, jolla laajennettaisiin jäseneksi hyväksymisen perusteita lankapuhelinliittymien lisäksi muihinkin osuuskunnan tarjoamiin uusiin palveluihin.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden jälkeisistä tapahtumista merkittävin on kajaanilaisen IT-palveluyrityksen Ebsolut Oy:n siirtyminen pääosin KPO:n omistukseen. Ebsolut Oy:n pääomistajat möivät omistamansa osuuden noin 80 % KPO:lle. Yrityksen toiminta jatkuu ennallaan vuoden 2008, jonka aikana täsmennetään ja yhdenmukaistetaan KPO:n ja Ebsolut Oy:n strategioita. Synergiaedut tulevat erityisesti olemaan Ebsolut Oy:n eMobile-toiminnan ja KPO:n IT-toiminnan yhdistämisessä ja kehittämisessä. Ebsolut Oy toimii valtakunnallisesti ja sillä on merkittävää ali-

hankinta- ja projektitoimintaa. Yrityksen liikevaihto vuonna 2007 on noin 2 milj. euroa.

Kuusamossa on päätetty avata paikallinen KPO:n palvelupiste yhteistyössä paikallisen yrittäjän kanssa. Toiminta tulee käynnistymään maaliskuussa.

NÄKYMÄT

Vuosi 2008 alku käynnistyi ainakin laajakaistan osalta hieman paremmin kuin viime joulukuun liiketoiminnan kasvua haetaan KPO:n omilla tuotteilla erityisesti laajakaistassa ja turvaliiketoiminnassa. Yrityksien osalta yhteistyö Ebsolut Oy:n kanssa mahdollistaa paremmat mahdollisuudet tarjota yrityksille IT-palveluita. Kuluva vuoden osalta kustannuskehitykseen on kiinnitettävä huomiota, tietyt materiaalihankinnan kustannukset ja palkkaustaso ovat nousussa.

Kuluva vuoden liikevaihdon odotetaan kasvavan ja myös operatiivisen kannattavuuden hiukan paranevan. 110 juhluvuotta tullaan juhlimaan työn merkeissä pitkin vuotta.

YLIJÄÄMÄN KÄYTTÖ

Osuuskunnan tilikauden tuloslaskelma osoittaa 6.233.571,12 euron ylijäämää. Hallitus ehdottaa osuuskunnan kokoukselle, että tilikauden tuloksesta siirretään 5.000.000,00 euroa käyttörahastoon ja loput 1.233.571,12 euroa edellisten tilikausien ylijäämään.

TYÖHYVINVOINTI

KOKO KPO:N HENKILÖSTÖ OSALLISTUI MAAKUNNALLISEEN VIRITYS-PROJEKTIIN SYKSYN AIKANA. VIRITYS ON HYVÄÄN TYÖYHTEISÖOLOON VAIKUTTAVA KOHTAAMISSARJA, JONKA TARKOITUKSENA ON LUODA INNOSTUSTA TYÖYHTEISÖIHIN JA TARJOTA VIRITTÄVIÄ TYÖKALUJA OMAN TYÖN KEHITTÄMISEEN. YHTEISTYÖKUMPPANEINA KÄYTÄNNÖN TOTEUTUKSESSA OLIVAT ODL MATERNA OY: N TYÖTERVEYSHUOLTO JA KOULUTUSAVAIN OY. KPO:N ORGANISAATIOSSA PROJEKTIA OHJATTIIN TYÖSUOJELUTOIMIKUNNAN KAUTTA.

Projekti aloitettiin kartoittamalla työyhteisön nykytilanne työryhmittäin. Ryhmistä saatujen tulosten perusteella tunnistettiin kehittämiskohdat, joihin etsittiin ratkaisuja edelleen ryhmätöiden kautta. Tarkoituksena oli löytää käytännönläheisiä ratkaisuja toiminnan parantamiseen. Ryhmätöissä keskityttiin ratkaisukeskeiseen lähestymistapaan ja ratkaisuja lähdettiin hakemaan oman työn kehittämisen kautta. Kehitettäviksi asioiksi tunnistettiin mm. tiedonkulkuun liittyviä asioita. Virityksen kautta saatiin konkreettisia tuloksia aikaiseksi ja henkilökunta osallistui laajalti oman työyhteisönsä kehittämistyöhön.

KPO:n tavoitteena on Viritys – projektin kautta saada aikaan jatkuvaa, erityisesti henkiseen työhyvinvointiin keskittyvää toimintaa. Toimintatapa

kirjataan pysyväksi osaksi niin työterveyshuollon, kuin työsuojelun toimintasuunnitelmaa. Suunnitelmallisella toiminnalla varmistetaan hyväksi havaitun kehittämistavan jatkuvuus myös tulevaisuudessa.

KPO työpaikkana kiinnostaa uusia osaajia paitsi työtehtävien houkuttelevuuden takia myös työympäristön ja työilmapiirin takia. Hyvä työilmapiiri sitouttaa myös nykyisiä työntekijöitä. Työilmapiiri on asia, johon kaikki voivat vaikuttaa. Työpaikka ei ole kavereiden yhteisö, vaikka siellä kuuluukin viihtyä ja olla jopa hauskaa. KPO:ssa luovuttiin yhteisellä päätöksellä varsinaisista ilmapiirimittauksista. Ilmapiiriä selvitetään vuosittain pienryhmätyöskentelyssä ammattiosajajan ohjauksessa.

Myynti ja palvelut (MyPa) on etujoukko myyntityössä ja asiakaspalvelussa sekä koti- että yritysasiakkaille.

TULOSLASKELMA (EUR)

		1.1.-31.12.2007	1.1.-31.12.2006
LIKEVAIHTO	1	17 026 179,12	17 237 095,42
Liiketoiminnan muut tuotot	2	89 586,11	82 822,82
Materiaalit ja palvelut	3	6 074 090,34	6 360 246,58
Henkilöstökulut	4	3 114 966,73	3 044 780,84
Poistot ja arvonalentumiset	5	4 090 099,89	4 060 619,40
Liiketoiminnan muut kulut		3 666 883,24	3 565 270,30
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)		169 725,03	289 001,12
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	6	+518 274,53	+99 851,77
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		+687 999,56	+388 852,89
Satunnaiset erät	7	+6 804 542,24	+1 249 586,88
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		+7 492 541,80	+1 638 439,77
Tilinpäätössiirrot	8	+323 273,41	+16 503,33
Tuloverot	9	1 582 244,09	380 833,45
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		+6 233 571,12	+1 274 109,65

TASE-VASTAAVAA (EUR)

		31.12.2007	31.12.2006
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	10	481 634,85	411 213,77
Aineelliset hyödykkeet	11	13 568 724,93	14 444 804,50
Sijoitukset	12	515 844,40	5 889 605,44
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		14 566 204,18	20 745 623,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	13	470 879,06	551 942,40
Pitkäaikaiset saamiset	14	1 820 139,29	2 067 545,67
Lyhytaikaiset saamiset	15	4 535 547,89	4 630 934,10
Rahoitusarvopaperit	16	13 803 890,62	3 588 088,37
Rahat ja pankkisaamiset		5 803 147,80	2 374 903,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		26 433 604,66	13 213 414,21
VASTAAVAA YHTEENSÄ		40 999 808,84	33 959 037,92

TASE-VASTATTAVAA (EUR)		31.12.2007	31.12.2006
OMA PÄÄOMA			
	Osuuspääoma	527 004,24	527 407,92
	Vararahasto	2 557 398,32	1 807 398,32
	Muut rahastot	15 486 117,11	15 433 800,53
	Edellisten tilikausien ylijäämä	2 526 525,06	2 002 415,41
	Tilikauden alijäämä (ylijäämä)	6 233 571,12	1 274 109,65
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	17	27 330 615,85	21 045 131,83
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	18	5 097 452,21	5 420 725,62
VIERAS PÄÄOMA			
	Pitkäaikainen	4 604 407,48	4 363 708,89
	Lyhytaikainen	3 967 333,30	3 129 471,58
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		8 571 740,78	7 493 180,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		40 999 808,84	33 959 037,92

RAHOITUSLASKELMA (1000 EUR)		1.1.-31.12.2007	1.1.-31.12.2006
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
	Liikeyli-/alijäämä	+ 170	+ 289
	Oikaisut liikeyli-/alijäämään	+ 4 870	+ 2 980
	Käyttöpääoman muutos	+ 81	- 21
	Korot ja maksut	- 102	- 83
	Muut tuotot ja kulut		+ 52
	Saadut osingot	+ 2	+ 1
	Saadut korot	+ 629	+ 212
	Verot	- 606	+ 6
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		+ 5 045	+ 3 435
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
	Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	- 3 658	- 3 552
	Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	+ 883	+ 76
	Investoinnit muihin sijoituksiin	- 282	- 18
	Luovutustulot muista sijoituksista	+ 11 274	+ 34
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		+ 8 218	- 3 460
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
	Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	- 1	- 1
	Pitkäaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	+ 270	+ 624
	Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	+ 60	-615
	Rahoitusarvopaperit	- 10 215	- 138
	Liittymismaksurahastojen lisäys	+ 52	+ 73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		- 9 834	- 57
RAHAVAROJEN MUUTOS		+ 3 429	- 82
	Rahavarat 1.1.	+ 2 374	+ 2 456
RAHAVARAT 31.12.		+ 5 804	+ 2 374

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu tilikaudelta 1.1. - 31.12.2007, koska osuuskunnalla ei ole tytäryhtiöitä.

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVOSTUS

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintameno-
noo vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella. Hyödykkeiden hankinnat, joiden taloudellinen pitoaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat on kirjattu kokonaisuudessaan tilikauden kuluksi. Suunnitelman mukaiset poistoaajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet	5 – 10 vuotta
Rakennukset	25 vuotta
Rakennelmat	5 vuotta
Rakennusten tekniset laitteet	4 vuotta
Koneet ja kalusto	4 - 10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5 vuotta

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus esitetään keskihankintahintaperiaatteen mukaisesti hankintameno- tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYS- SEKÄ PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

ELÄKEMENOJEN JAKSOTUS

Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä

VÄLITTÖMÄT VEROT

Tilikaudelle kuuluvat välittömät tuloverot on jaksotettu ja kirjattu tuloslaskelmaan. Yhtiössä suoritettiin verotarkastus tilikaudella. Tarkastus kohdistui välittömän verotuksen osalta 1.1. – 31.12.2006 tilikausiin, välillisen verotuksen osalta 1.1. – 30.6.2007 sekä ennakkoperinnän osalta 1.1.2005 – 31.12.2006. Alustavan verotarkastusraportin verotusesityksien mukaisia verojen määriä ei kirjattu vuoden 2007 tilinpäätökseen. Maksimissaan nämä veroseuraamukset ovat 176.852,62 euroa.

LIITTYMISMAKSUT

Siirtokelpoiset mutta palautuskelvottomat liittymismaksut on käsitelty arvonlisäverollisina erinä 1.4.2004 alkaen ja kirjattu taseen liittymismaksurahastoihin. Kyseessä olevat liittymismaksut on käsitelty arvonlisäverottomina erinä 31.3.2004 saakka.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman liitetiedot	2007	2006
1. Liikevaihtoon sisältyvät liittymismaksut	1 723,85	1 374,13
2. Liiketoiminnan muut tuotot		
Perintäkorvaukset	43 181,16	35 000,00
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	25 539,42	
Muut	20 865,53	47 822,82
Yhteensä	89 586,11	82 822,82
3. Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	3 306 200,13	4 039 074,44
Varaston muutos	67 965,39	-13 704,18
Yhteensä	3 374 165,52	4 025 370,26
Ulkopuoliset palvelut	2 699 924,82	2 334 876,32
Materiaalit ja palvelut yhteensä	6 074 090,34	6 360 246,58
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin		
Toimihenkilöitä	64	67
Työntekijöitä	9	10
Yhteensä	73	77
4. Henkilöstökulut		
Palkat	2 556 459,50	2 613 642,52
Eläkevakuutusmaksut	429 622,43	433 435,88
Muut henkilöstökulut	277 152,80	175 438,34
Aktivoituidut henkilöstökulut	-148 268,00	-177 735,90
Yhteensä	3 114 966,73	3 044 780,84
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenet	16 635,00	16 820,00
5. Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	4 090 099,89	4 060 619,40
6. Rahoitustuotot ja kulut		
Osinkotuotot		
Muut korko- ja rahoitustuotot	2 390,00	-78,37
Muut korko- ja rahoitustuotot	652 003,00	198 648,71
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-136 118,47	-98 718,57
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	518 274,53	99 851,77
7. Satunnaiset erät		
Käyttöomaisuuden ja sijoitusten myyntivoitto	6 804 437,03	1 199 542,66
Liiketoiminnan myyntitulo	0,00	49 644,00
Muut satunnaiset erät	105,21	400,22
Yhteensä	6 804 542,24	1 249 586,88
8. Tilinpäätössiirrot		
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	323 273,41	16 503,33

9. Tuloverot		
Tuloverot satunnaisista eristä	1 368 155,58	324 892,59
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	214 088,51	55 940,86
Yhteensä	1 582 244,09	380 833,45
Taseen liitetiedot		
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet		
10. Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	667 978,61	588 936,54
Lisäykset	183 345,90	79 042,07
Vähennykset		
Hankintameno 31.12.	851 324,51	667 978,61
Kertyneet sumu-poistot	494 362,34	394 182,18
Kirjanpitoarvo 31.12.	356 962,17	273 796,43
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	406 656,47	406 656,47
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	406 656,47	406 656,47
Kertyneet sumu-poistot	406 656,48	331 541,80
Kirjanpitoarvo 31.12.	-0,01	75 114,67
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	91 696,05	73 803,00
Lisäykset	75 309,54	17 893,05
Hankintameno 31.12.	167 005,59	91 696,05
Kertyneet sumu-poistot	42 332,90	29 393,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	124 672,69	62 302,67
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	481 634,85	411 213,77
11. Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet		
Hankintameno 1.1.	346 538,92	340 602,66
Lisäykset	15 744,68	5 936,26
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	362 283,60	346 538,92
Kertyneet sumu-poistot	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	362 283,60	346 538,92
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	6 027 360,41	5 941 726,74
Lisäykset	506 768,73	85 633,67
Hankintameno 31.12.	6 534 129,14	6 027 360,41
Kertyneet sumu-poistot	4 834 128,02	4 370 949,23
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 700 001,12	1 656 411,18
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	48 572 275,19	45 451 909,87
Lisäykset	2 732 866,21	3 595 485,06
Vähennykset	-440 632,49	-475 119,74
Hankintameno 31.12.	50 864 508,91	48 572 275,19
Kertyneet sumu-poistot	39 586 752,90	36 150 679,40
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 277 756,01	12 421 595,79
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	308 019,74	308 019,74
Lisäykset	353,20	0,00
Hankintameno 31.12.	308 372,94	308 019,74
Kertyneet sumu-poistot	304 344,37	301 731,13
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 028,57	6 288,61

Keskeneräiset investoinnit		
Hankintameno 1.1.	13 970,00	377 228,32
Lisäykset	210 685,63	0,00
Vähennykset	0,00	-363 258,32
Hankintameno 31.12.	224 655,63	13 970,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	13 568 724,93	14 444 804,50
12. Sijoitukset		
Osakkeet omistusyhteisyrittäjä		
Hankintameno 1.1.	67 577,59	67 577,59
Lisäys	0,00	0,00
Arvonlennus	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	67 577,59	67 577,59
Osakkeet ja osuudet muut		
Hankintameno 1.1.	5 818 361,35	5 834 397,86
Lisäykset	281 602,80	18 000,00
Vähennykset	-5 655 363,84	-34 036,51
Arvonlennus	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	444 600,31	5 818 361,35
Muut sijoitukset		
Hankintameno 1.1.	3 666,50	3 666,50
Lisäykset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 666,50	3 666,50
Sijoitukset yhteensä	515 844,40	5 889 605,44
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä	14 566 204,18	20 745 623,71

OMISTUSYHTEYSYRITYKSET	Omistussuus	Oma pääoma	Tilikauden tulos
BMS Webweaver Oy (2006 tilinp.)	21,05 %	34 915,52	-26 600,98
Sentraali Oy (2006 tilinpäätös)	40,00 %	92 568,05	19 487,07
Kajaanin Aluetaksi Oy (2006 tilinp.)	20,00 %	88 902,97	5 901,19

13. Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	470 879,06	551 942,20
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Yhteensä	470 879,06	551 942,20
Saamiset		
14. Pitkäaikaiset saamiset		
Muut lainasaamiset	1 264 805,67	1 452 452,67
Muut pitkäaikaiset saamiset	555 333,62	615 093,00
	1 820 139,29	2 067 545,67
15. Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 757 359,08	3 446 676,69
Muut saamiset	1 271 534,40	729 955,14
Siirtosaamiset	506 654,41	454 302,27
Saamiset yhteensä	4 535 547,89	4 630 934,10

16. Rahoitusarvopaperit		
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy:n kapitalisaatiosopimus	3 749 552,33	3 588 088,37
Korko- ja osakerahasto-osuudet	10 054 338,29	0,00
	13 803 890,62	3 588 088,37
17. Oma pääoma		
Osuuspääoma 1.1.	527 407,92	528 215,28
Vähennys	-403,68	-807,36
Osuuspääoma 31.12.	527 004,24	527 407,92
Vararahasto 1.1.	1 807 398,32	1 807 398,32
Lisäys	750 000,00	0,00
Vararahasto 31.12.	2 557 398,32	1 807 398,32
Liittymismaksurahastot 1.1.	9 619 390,72	9 546 036,21
Lisäys	52 316,58	73 354,51
Liittymismaksurahastot 31.12.	9 671 707,30	9 619 390,72
Käyttörahasot 1.1.	5 814 409,81	5 814 409,81
Lisäys	0,00	0,00
Käyttörahasot 31.12.	5 814 409,81	5 814 409,81
Edellisten tilik. ylijäämä 1.1.	2 002 415,41	2 777 050,27
Siirto vararahastoon	-750 000,00	0,00
Siirto käyttörahastoon	0,00	0,00
Ylijäämä edelliseltä tilikaudelta	1 274 109,65	-774 634,86
Edellisten tilik. ylijäämä 31.12.	2 526 525,06	2 002 415,41
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 233 571,12	1 274 109,65
Oma pääoma yhteensä	27 330 615,85	21 045 131,83
Laskelma jakokelpoisesta ylijäämästä		
Ylijäämä edellisiltä tilikausilta	2 526 525,06	2 002 415,41
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 233 571,12	1 274 109,65
Yhteensä	8 760 096,18	3 276 525,06
18. Tilinpäätössiirtojen kertymä		
TP-siirtojen kertymä koostuu poistoerosta	5 097 452,21	5 420 725,62
19. Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	3 243 257,99	3 243 257,99
Eläkelainat	12 270,09	13 193,65
Muut pitkäaikaiset velat	1 348 879,40	1 107 257,25
Yhteensä	4 604 407,48	4 363 708,89
20. Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta / vuosilyhennys	0,00	0,00
Eläkelainat / vuosilyhennys	923,56	993,07
Saadut ennakot	11 885,00	0,00
Ostovelat	1 692 024,34	1 349 863,69
Muut velat	394 747,18	1 006 021,82
Siirtovelat	1 867 753,22	772 593,00
Yhteensä	3 967 333,30	3 129 471,58
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Palkat sosiaalikuluihin	490 521,95	424 000,96
Verot	1 200 247,85	223 656,31
Korot	119 014,87	85 043,58
Muut	57 968,55	39 892,15
Yhteensä	1 867 753,22	772 593,00
Velat joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä		
Kiinteistö- ja yritysikiinnitykset ovat yhtiön omassa hallussa.		

Velat, joiden vakuudeksi annettu vastasitoumuksia		
Eläkelainat	13 193,65	14 186,72
Lainat rahoituslaitoksilta	3 243 258,00	3 243 258,00
Yhteensä	3 256 451,65	3 257 444,72
Annetut takaus- ja vastatakaussitoumukset		
Takaussitoumukset		
Osuuskunnan omiin velkoihin	3 610 504,64	3 615 348,98
Finnet-yhtiöiden puolesta	0,00	285 426,00
Muiden puolesta	0,00	46,48
Vastatakaussitoumukset		
Finnet-yhtiöiden puolesta	0,00	720 000,00
Yhteensä	0,00	4 620 821,46
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	7 324,43	6 484,43
Myöhemmin maksettavat	1 798,28	5 643,29
Yhteensä	9 122,71	12 127,72
Muut sitoumukset		
Omapääomaehtoinen rahoituslaitos		
Kainuun Pääomarahasto OY:lle	100 000,00	100 000,00
Saadut takaukset ja vastuusitoumukset		
Saadut takaukset	4 320,00	3 662,32

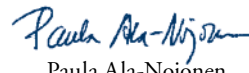
Verkon palvelut (VerPa) toteuttaa KPO:n verkon suunnittelun ja vastaa esimerkiksi koko Kainuun kattavan Wimax –verkon kehittämisestä.

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

KAJAANISSA 25. PÄIVÄNÄ HELMIKUUTA 2008

Jorma Ipatti
puheenjohtaja

Paula Ala-Nojonen

Martti Huusko

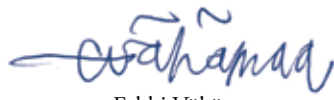
Timo Leppänen

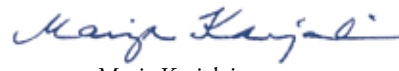
Kari Pasanen

Antti Soininen

Erkki Vähämaa

Marja Karjalainen
toimitusjohtaja

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti.
Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kajaanissa 27. päivänä maaliskuuta 2008

Eero Huusko
KHT

Kainuun maakuntalintu Kuukkeli symbolisoi Tintti-hahmossa KPO:n kainuulaisuutta 110-juhlavuonna.

TILINTARKASTUS- KERTOMUS

KAINUUN PUHELINOSUUSKUNNAN JÄSENILLE

Olemme tarkastaneet Kainuun Puhelinosuuskunnan kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2007. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, joka sisältää tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puut-

teita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osuuskuntalain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää osuuskunnan hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys ylijäämän käsittelystä on osuuskuntalain mukainen.

Kajaanissa 27. maaliskuuta 2008

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Eero Huusko

